

פרשת וארא תשפ"א בענין תפקידו של משה במצרים

לעי"נ גולדה בת יצחק יהודה הלוי ע"ה
לעי"נ יהודה לייב בן מנחם לוי ז"ל

שמות פרק ג

(ז) וַיֹּאמֶר ה' רֵאֵה רְאִיתִי אֶת עַמִּי עֲמִי אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם וְאֶת צַעֲקוֹתָם שָׁמַעְתִּי מִפְּנֵי נִגְשָׁיו כִּי יָדַעְתִּי אֶת מַכְאֹבָיו: (ח) וְאָרְדָּה לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם וְלְהַעֲלֹתוֹ מִן הָאֶרֶץ הַהִוא אֶל אֶרֶץ טוֹבָה וְרַחֲבָה אֶל אֶרֶץ זָבֶת חֶלֶב וְדָבָשׁ אֶל מְקוֹם הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהִיבּוֹסִי: (ט) וְעַתָּה הִנֵּה צַעֲקוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי וְגַם רְאִיתִי אֶת הַלֶּחֶץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לֹחֲצִים אֹתָם: (י) וְעַתָּה לָכֵן וְאֲשַׁלַּחְךָ אֶל פְּרַעֲה וְהוֹצֵא אֶת עַמִּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם: (יא) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָאֱלֹהִים מִי אֲנֹכִי כִּי אֵלֶּךָ אֶל פְּרַעֲה וְכִי אוֹצִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם:

רש"י

(ז) **כי ידעתי את מכאביו** - כמו (לעיל ב כה) וידע אלהים, כלומר כי שמתי לב להתבונן ולדעת את מכאוביו ולא העלמתי עיני ולא אטום את אזני מצעקתם: (י) **ועתה לכה ואשלחך אל פרעה** - ואם תאמר מה תועיל, והוצא את עמי, יועילו דבריך ותוציאם משם: (יא) **מי אנכי** - מה אני חשוב לדבר עם המלכים: **וכי אוציא את בני ישראל** - ואף אם חשוב אני, מה זכו ישראל שתעשה להם נס ואוציאם ממצרים:

שמות פרק ו פסוק יג

וַיִּדְבֹר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן וַיֹּצִיֵם אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶל פְּרַעֲה מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

רמב"ן

ויצום אל בני ישראל ... ואין כן דעתי. אבל כאשר צוה השם את משה לדבר אל בני ישראל לכן אמור לבני ישראל (פסוק ו), ועשה כן, ולא שמעו אליו, וחזר וצוה אותו שיבא אל

פרעה ויצוה אותו לשלחם, ואז ענהו הן בני ישראל לא שמעו אלי, והקב"ה צוה את שניהם לדבר אל העם ואל פרעה, וחשב משה כי שניהם יתנבאו בכל האותות ושניהם יבאו אל בני ישראל ואל פרעה, ודי שידבר האחד, כי כן דרך כל שנים שלוחים שהאחד ידבר והשני יחריש, ונתפייס בזה. וחזר השם ואמר אליו אני ה' (פסוק כט), הנגלה לך לבדך לדבר בשמי הגדול, דבר אל פרעה מלך מצרים את כל אשר אני דובר אליך, כי לך יהיו הדברות כלם, לא לאהרן עמך, ואותך עשיתי שליח אל פרעה. אז ענה משה פעם אחרת הן אני ערל שפתיים, והשם אמר אליו ראה נתתיך אלהים לפרעה (להלן ז א), כי אתה תבוא לפני עם אהרן, ושם תצוה את אהרן ולא ישמע פרעה דבריך, ואהרן בשליחותך ישמיענו דבריך, כאשר האלהים מצוה לנביא, והנביא משמיע דבריו ומוכיח בהם: והנה זו מעלה גדולה למשה, זכה בה בענותו שהיה בוש לדבר בערלת שפתיו, וכן אמר (להלן יא ג) גם האיש משה גדול מאד בארץ מצרים בעיני פרעה ובעיני העם, מדה כנגד מדה, שהיה ירא שלא יהיה נבזה בעיניהם. ורש"י כתב אתה תדבר פעם אחת כל שליחות ושליחות כפי ששמעתו מפני, ואהרן אחיך ימליצנו ויטעימנו באזני פרעה. ואין זה נכון כלל:

שמות פרק ז

(א) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה רֵאֵה נִתְתִּידָ אֱלֹהִים לְפָרַעֲה וְאֶהֱרֹן אַחִיד. יְהִי נְבִיאָךְ: (ב) אֶתָּה תִּדְבֹר אֶת כָּל אֲשֶׁר אֲצַוְךָ וְאֶהֱרֹן אַחִיד יְדַבֵּר אֶל פְּרַעֲה וְשַׁלַּח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:

רש"י

(א) **נתתיך אלהים לפרעה** - שופט ורודה לרדותו במכות ויסורין: **יהיה נביאך** - כתרגומו מתורגמן, וכן כל לשון נבואה אדם המכריז ומשמיע לעם דברי תוכחות, והוא מגזרת (ישעיה נז יט) ניב שפתיים, (משלי י לא) ינוב חכמה, ויכל מהתנבות דשמואל (אי י יג). ובלעז קוראין לו פרקייר"א [מליץ ומטיף]: (ב) **אתה תדבר** - פעם אחת כל שליחות ושליחות כפי ששמעתו מפני, ואהרן אחיך ימליצנו ויטעימנו באזני פרעה:

Visit www.atid.org/shiur for audio recordings, Podcasts, or to sign-up to receive sources in advance.
Visit www.WebYeshiva.org to sign up for Rabbi Brovender's fully interactive, online Yeshiva.